

потребують ґрунтового дослідження як у плані оцінки переваг і проблем новітніх освітніх реформ, так і в сенсі адаптації позитивного досвіду означених трансформацій в Україні. На превеликий жаль, сучасні дослідження тенденцій розвитку вітчизняної освіти явно превалюють у нашій державі над вивченням особливостей європейських моделей розвитку ринку, розмаїття яких потребує глибокого осмислення та систематизації.

Крім того, сучасні проблеми розвитку освітніх систем країн Європи в умовах інтенсивного впровадження основних документів Болонського процесу, на жаль, ще недостатньо висвітлені у вітчизняній та іноземній науковій літературі. Тож не випадково, що конче важливим для системного дослідження європейських освітніх процесів є аналіз новітніх тенденцій трансформації ієрархічних систем ринків освітніх послуг саме в умовах економічної глобалізації.

Література

1. Реформа освіти: Болонський процес та автономія вищих навчальних закладів / Експертиза закордонних трансформацій. — К.: Фонд Відродження, 2011. — 26 с.
2. Інтеграція вищої освіти України в європейський та світовий освітній простір: економічний вимір. — Чернівці: РВК «Деснянська правда», 2011. — 165 с.
3. Альтбах Ф. Высшее образование и ВТО: безумие глобализации / Ф. Альтбах // Вестник высшей школы. — 2001. — № 6. — С. 39–42.
4. К Зоне Европейского Высшего образования. Коммюнике встречи европейских министров, отвечающих за высшее образование, г. Прага, 19 мая 2001 года // Научно-методический центр кадрового обеспечения общего образования ИО ОМОН РФ [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://www.Teacher-edu.ru/wmc/bol/1075199885>.
5. Лук'яненко Д. Глобалізація економічного розвитку: українська перспектива / Д. Лук'яненко // Вища освіта України. — 2001. — № 2 — С. 79–84.

Гордєєва Т. Ф., канд. екон. наук, доцент,
кафедра міжнародної торгівлі

ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Потреба суспільства у кваліфікованих спеціалістах, що володіють арсеналом засобів інформаційно-комунікаційних технологій, наразі перетворюється у ключовий фактор освітньої політики держави, а оволодіння спеціалістами цими технологіями — у фактор їх конкурентоспроможності не тільки на вітчизняному ринку праці, але й на міжнародному. Запровадження нових технологій у навчальний процес має великий вплив на всі його складові: на зміст навчального матеріалу, на методи навчання, на навчальні завдання, на мотивацію студента тощо.

Для успішної реалізації сучасному спеціалісту будь-якого профілю наразі потрібно вміти орієнтуватися у масштабних інформаційних потоках, ефективно взаємодіяти із суспільством, своєчасно знаходити, обробляти і використовувати актуальну і релевантну інформацію, тобто формувати ключові компетенції, базуючись на нових знаннях і інформаційних технологіях, роль яких постійно зростає. Вміння застосовувати нові технології у повсякденній практиці майбутніх спеціалістів-менеджерів є не тільки вимогою часу, а й обов'язковою складовою вимог сьогодишніх роботодавців. Особливо це важливо для майбутніх фахівців, що працюватимуть у сфері міжнародної економіки. Пошук партнерів по бізнесу у глобальному економічному просторі, переговори, укладання контрактів, оцінка конкурентів та інші види діяльності наразі неможливі без використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Крім того, обертів набирає електронна комерція, середовищем якої є віртуальний простір і яка по своїй суті є глобальною. Все це актуалізує необхідність підвищення рівня знань і компетентності сьогодишніх студентів щодо використання нових технологій у пошуковій, аналітичній і конструктивній (прийнятті рішень) діяльності, формування засад інформаційної культури майбутнього спеціаліста.

Перехід на компетентностний підхід у навчальному процесі університету створює умови для активізації діяльності щодо ширшого запровадження у самостійну та індивідуальну роботу студентів використання інформаційних технологій не тільки для цілеспрямованого пошуку інформації, але й для аналітичної роботи, розв'язання різнопланових задач, прийняття рішень тощо.

Підготовка студентів до семінарських і практичних занять має містити завдання із пошуку інформації у електронних мережах, розрахунки з використанням доступних програмних засобів, аналітичну роботу тощо. Знання і навички, здобуті студентами під час вивчення інформатики на перших курсах університету, мають бути переведені у прикладну площину при розв'язанні задач, наприклад, у міжнародній торгівлі, міжнародному маркетингу, міжнародних фінансах тощо. Запровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес у цьому випадку буде неформальним, а сприятиме формуванню у студентів пізнавальної та аналітичної самостійності, накопиченню конкретних вмінь і знань, відпрацюванню навичок з відвідування Web-сайтів урядових органів різних країн, міжнародних організацій, виробничих або торгових компаній, консалтингових компаній з метою пошуку інформації та розв'язання поставлених перед ними завдань.

Реалізація такого підходу до організації навчального процесу висуває відповідні вимоги до викладачів, оскільки, в першу чергу, вони мають бути компетентними не тільки у предметній області, постановках і формулюванні завдань, але й у їх розв'язанні із застосуванням сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій. Це сприятиме підвищенню ефективності навчання студентів.

*Грищенко А. А., канд. екон. наук,
доцент, кафедра міжнародної економіки*

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Викладач вищої школи, який прагне стати майстром педагогічної справи, повинен добре знати і відчувати особливості різних підходів до процесу навчання. Ніякої високої майстерності не може бути, якщо за своїми світоглядними принципами педагог не сповідує гуманізм, людиноцентризм, якщо любов до людини не є станом душі.

Необхідною умовою розвитку педагогічної майстерності викладача вищої школи є постійне забезпечення й розширення його професійного й загального тезаурусу, ерудиції. Якщо раніше він був головним, а часто й єдиним джерелом інформації для студента, то нині молода людина вільно черпає інформацію з багатьох джерел.

Технічні засоби, інформаційні технології усе більше й більше впроваджуватимуться у навчальний процес. Але ніколи навіть найдосконаліша машина повністю не замінить живе слово викладача. Навчити, виховати, ввести в соціум людину може тільки людина, а роль техніки — допомогти їй у цьому.

Важливою рисою викладача вищої школи є демократичність. Демократизм його полягає передусім у тому, що він бачить студента суб'єктом (а не тільки об'єктом) навчального процесу, вільною, самодостатньою особистістю.

Важливими чинниками, які сприяють і зростанню, і визнанню педагогічної майстерності викладача, є його моральна чистота, совісність, чесність, правдивість, справедливість, об'єктивність.

Передумовою становлення професіоналізму й педмайстерності викладача ВНЗ є наявність у нього необхідних соціально-педагогічних якостей, таких як принциповість і вимогливість як до себе, так і до студентів.

Для досягнення високої професійної майстерності, викладачеві необхідні глибокі сучасні знання з профільної й суміжних наук; психології, педагогіки; загальної, загальнонаукової й профільно-наукової методології, анатомії й фізіології людини. Треба підкреслити, що в структурі педагогічної майстерності професійні знання відіграють ключову роль.

Неабияка роль у становленні педагогічної майстерності викладача вищої школи відіграє педагогічне спілкування.

Сучасні завдання вищої освіти вимагають застосування в широкому масштабі інноваційних педагогічних технологій. Усе більше входять у практику інтерактивні методи навчання, ефективнішим вважається метод колективного обговорення — «мозковий штурм».

Досить поширеними у навчальному процесі ВНЗ є ігрові методи. Актуальним на сьогодні залишається питання ефективного впровадження тренінгових технологій.

Кожна нова технологія, що запроваджується у навчальний процес, потребує чималих зусиль, багато часу і засобів для реалізації. Перед викладачами стоїть завдання розроблення та впровадження таких прийомів і методів навчання, які б ставили за мету активізацію творчого потенціалу студента та стимулювали б його бажання навчатися. При цьому необхідно враховувати, що універсальної технології немає, а тому викладач повинен розробити власний технологічний під-